

Водејќи се од сопствените инстинкти и почитувајќи ги вредностите на македонското народно творештво, особено на музичко поле, директорот на "Мистер компани", Зоран Дамјановски, од 1991 година почна со собирање народни и староградски песни од сите краеве на Македонија, со цел да ги овековечи со носачи на звук и слика. Целта е јасна, а се однесува на продолжување на македонската традиција преку старата македонска народна песна, нејзина промоција и пласман до сите краеве на светот. Како резултат на оваа идеја се изродија музичките колекции: "Антологија на македонската народна песна", "Фолк спомени од Македонија", "Македонски патриотски песни", "Македонски народни песни", "Македонски староградски песни".

Разговорот го водеше:
Милева ЛАЗОВА

☀ Господине Дамјановски, годинава го одбележувате 15-годишниот јубилеј од "раѓањето" на продуцентската кука "Мистер компани". Кој беше поводот, причината во далечната 1991 година да ја основате оваа компанија и зошто ја нарековте "Мистер компани"?

ДАМЈАНОВСКИ: По распаѓањето на поранешна Југославија сите снимки на народна музика беа во Србија, односно во РТБ и во поранешниот хрватски "Југотон" а денешен "Кроација рекордс". По осамостојувањето на Македонија мислев дека е добро ако е можно дел од тие снимки да преземам затоа што сепак тоа е наше, македонско. Истражував како сè тоа да го реализирам. Сфатив дека снимките на традиционалната македонска музика, кои биле снимени во 1962, 1963 и 1970 година се бараа и во деведесеттите години. Со Зоран Марковски и со Горан Алачки, кои го имаа студиото "Маестро", се договорив да ги снимиме народните песни. Тогаш ми помогна и господинот Џорлев, кој предложи нивниот оркестар "Џорлеви" да биде како музичка подлога, а да можеме да поканиме повеќе пејачи - Александар Сариевски, Васка Илиева, и други еминентни македонски пејачи. Тоа беше една почетна линија на "Мистер компани". Инаку, кума, односно името ни го предложи адвокатката Љубица Рубен, која ги работеше сите документи на компанијата.

☀ Од почеток до денес "Мистер компани" зад себе има бројни изданија, ЦД, албуми...

ДАМЈАНОВСКИ: Во текот на 15-годишната музичко-издавачка дејност компанијата може да се пофали со издадени 120 наслови на ЦД, 15 наслови на ДВД, 20 наслови на ВХС касети и 150 наслови на музички касети со македонска народна и забавна музика. Во поново време видео и аудио касетите сè повеќе ги редуцираме поради побарувачката на ЦД на пазарот.

☀ Како резултат на долгогодишната успешна работа се изродија музичките ко-

лекции: "Антологија на македонската народна песна", "Фолк спомени од Македонија", "Македонски патриотски песни", "Македонски народни песни", "Македонски староградски песни". На кој начин го правите изборот на старите македонски песни со оглед на тоа што Македонија е пребогата со стари народни и староградски песни?

ДАМЈАНОВСКИ: Прво ги снимивме оние песни за кои сметавме дека се најпознати, најпеани, оние песни кои на времето биле и сè уште се барани. Тука имаме помош и од изведувачите. Сакаме ЦД со македонски народни песни да пуштиме и на српскиот пазар. За таа цел ги прашуваме нашите роднини, пријатели, соработници кои песни би сакале да ги слушнат таму и на тој начин да направиме селекција. Имаме лиценцирано наши изданија во Велика Британија, во соработка со една продуцентската кука, која има издадено шест ЦД на кои се наоѓа македонска народна музика. Во светот тие се објавени под наслов: "Ора и чочеци" (плек оркестар "Агушеви"), "Чочеци" (плек оркестар "Малешевски мелос"), "Најдоброто од Македонија", "Учители на хармоника", "Глобални жени", "Срцето на Балканот - Македонски свадбарски песни", "Македонски чочеци", "Водич кон музиката од Балканот". Очигледно е дека голем е интересот за нашата музика. Секоја година нашата компанија зема учество на еден фестивал во Франција, поточно во Кан, на кој учествуваат многу светски музички компании. Таму може да се купи или да се продаде лиценца, или да се врши дистрибуција, односно тука на едно место може да се најде сè што е во врска со музиката. Искуството ни покажа дека кај странците е голем интересот за македонската народна музика.

МАКЕДОНСКА МУЗ

СО КОНЦЕРТИТЕ ДИРЕКТНО ЌЕ ГИ ПРОМОВИРАМЕ ИЗВЕДУВАЧИТЕ

☀ Покрај изданијата со стари македонски песни, "Мистер компани" може да се пофали и со издавањето на индивидуални ЦД. Со кого сè соработува "Мистер компани" и како компанијата гледа на промовирањето на млади таленти?

ДАМЈАНОВСКИ: "Мистер компани" може да се пофали и со издавањето на индивидуални ЦД, меѓу кои се двата албума на Ферус Мустафов, долгогодишен музичар и инструменталист, под наслов "Чочеци со Ферус" и "Џез фолк денс", каде што се измешани различни музички жанрови, потоа изданието кое претставува микс од најслушаните песни од кариерата на дуетот "Селимова-Желчески", нивни најубави песни. Во оваа кампања вметнавме неколку албуми од Орце Стефковски Царот, новото ЦД од групата "Идоли" предводено од Саит, потоа изданијата на групата "Мераклии" и на Анета Наковска. "Мистер компани" постојано е и во потрага по нови таленти. Како резултат на таа активност се дебитантските изданија на битолчанката Анета Ефтимова и Јордан Митев, за кој сметаме дека е надежен музичар.

☀ Како "Мистер компани" се справува со пиратеријата, со конкуренцијата и како стојат работите со авторските права?

ДАМЈАНОВСКИ: Морам да кажам дека нашите изданија се злоупотребувани. Затоа одлучивме дел од нашата програма на граѓаните да им ја понудиме по многу ниски цени, дури колку што чинат пиратските изданија. Сите наши изданија се со заштитени авторски права, меѓутоа на секој продаден производ се наплатува 8 отсто за авторски права од страна на Здружението за заштита на авторските права. Многу се занемарува фактот дека 92 отсто отпаѓа на самиот продукт и на фонограм-

скиот продуцент. Значи, сите оние изданија кои се пуштаат на радио, на ТВ, ние кои сме фонограмски продуценти треба да добиваме надоместок за тоа. Но, кај нас авторските права повеќе се почитуваат отколку правата на фонограмските продуценти. Јас лично не гледам проблем во конкуренцијата. Ние имаме своја визија, граѓаните ќе одредат што е квалитетно, а што не.

Неодамна бев во Хрватска и се изненадив што една хрватска група одржала концерт пред 18.000 публика, пеејќи и свирејќи наши македонски народни песни. Можеби имаат македонско потекло или, пак, се фанови на старата македонска музика.

☀ Господине Дамјановски, имате издадено голем број музички остварувања од најразличен вид, но само на аудио касети. Планирате ли реиздавање на сите или, пак, на дел од касетните изданија на ЦД?

ДАМЈАНОВСКИ: Касетните изданија не би можеле да ги реиздадеме на ЦД затоа што од наша гледна точка не би можеле да поминат на пазарот бидејќи се постари изданија и веќе не се толку барани. Затоа решивме дел од тие албуми да ставиме на едно ЦД, во кое се вклучени 100 песни, дел се народни, а дел се новосоздадени. Тие се во МП3 формати.

☀ Колку сте активни кога станува збор за забавната музика? Дали и на ова поле ќе му посветите внимание?

ДАМЈАНОВСКИ: Постојеа некои изданија во 1995-1996 година, што значи дека "Мистер компани" не е конкретно врзан за народната музика. Имавме остварено соработка со Владо Јаневски и со Дарио. Ние произведуваме ЦД со светски стандарди. Тие тоа го знаат и доколку од нивна страна се појави желба за соработка, им стоиме на располагање. Исто така, во забавната музика недостасуваат ЦД со евергрин песни, кои биле отпеани во 60-тите и 70-тите години, па ќе се обидеме нешто да направиме и на ова поле.

☀ Обелоденивте дека ќе соработувате и со Институтот за фолклор. Зошто?

ДАМЈАНОВСКИ: Подолго време соработуваме со Институтот за фолклор, меѓутоа не на начин како што беше сега. Многу материјал искористивме од нив бидејќи имаат отпечатено книги кои содржат печалбарски песни, народни песни, а сега сакавме да ја искажеме нашата благодарност до нив подарувајќи им ја севкупната продукција на "Мистер компани". Исто така, Институтот за фолклор е најдоброто место каде што таа музика може да остане подолго време за да можат идните генерации да видат каква музика се слушала во тие времиња.

☀ Најавивте голем концерт по повод 15-годишниот јубилеј?

ДАМЈАНОВСКИ: Да, најавивме концерт, но сè уште е рано да кажам што сè ќе се случува и кога и каде тој ќе се одржи. Во план ни е на тој концерт директно да ги промовираме изведувачите. Ова не значи дека ќе биде еден јубилеен концерт. Идеја ни е да се одржат неколку концерти во повеќе градови во Македонија. Кога станува збор за пејачите од забавната музика јавноста ги познава, но кога станува збор за народната музика, за жал, тоа не е така заради неможноста за некоја посериозна промоција на радио или на ТВ. Токму затоа концертите кои ги планираме ќе бидат добра можност да се промовира и музиката како таква, пред сè, за новите генерации, но и да се промовираат и пејачите.

☀ Планирате ли да снимите и спотови?

ДАМЈАНОВСКИ: Имаме искуство и со снимање спотови. Планиравме во составот на нашата компанија да имаме и видео продукција, самостојно снимивме и неколку спота. Меѓутоа, голем проблем е тоа што за еден спот да се изработи, иако тоа одзема многу време, потребни се и финансиски средства. Спотот треба да биде и максимум искористен, неколку пати да биде пуштен на неколку телевизии. Можеби во иднина ќе се обидеме и тоа, но сега засега не.

ИКА ЗА ИДНИТЕ ГЕНЕРАЦИИ